

Vejledning til Vejloven

Vintervedligeholdelse og renholdelse

December 2015

Vintervedligeholdelse og renholdelse

Introduktion

Bestemmelserne i den nye vejlovs kapitel 8 om vintervedligeholdelse og renholdelse af de offentlige veje og stier trådte i kraft den 31. december 2014, dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende.

Hermed blev [lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje](#) ophævet.

De eksisterende vinterregulativer, som er fastsat efter bestemmelserne i vintervedligeholdelses- og renholdelsesloven, er fortsat gyldige, hvis de ikke stiller krav til borgeren om snerydning, der går ud de muligheder, der er i de nye bestemmelser i loven.

Vejmyndighederne kan således administrere efter disse bestemmelser, indtil vinterregulativet ophæves og eventuelt afløses af et nyt regulativ. Det nye regulativ skal være fastsat efter bestemmelserne i vejlovens kap. 8, og privatvejslovens § 8, § 80, stk. 3, § 81, stk. 3 og § 82, stk. 3.

Reglerne i vejlovens kap. 8 er i stort omfang en videreførelse af reglerne i vintervedligeholdelses- og renholdelsesloven. Ændringerne består især i. at det er præciseret, hvornår og i hvilket omfang vejmyndigheden kan pålægge tilgrænsende grundejere pligter vedrørende fortov og sti.

Reglerne i vejlovens kap. 8 fastslår for det første, at vejmyndigheden har pligt til at sørge for, at dens offentlige veje og offentlige stier er ryddet for sne, bekæmpet imod glat føre, dvs. saltet eller lignende og at området er holdt rent. Hvor rent og hvor sneryddet der skal være, er op til et skøn.

Kapitlet indeholder også bestemmelser om, hvornår vejmyndigheden kan bede (pålægge) borgerne at udføre disse pligter på fortovet og de offentlige stier langs deres ejendomme, og hvornår vejmyndigheden kan bestemme, at den selv udfører de pligter, som den har pålagt borgerne, men for borgernes regning.

Retsgrundlaget

Reglerne om vintervedligeholdelse og renholdelse af offentlige veje og offentlige stier findes i vejlovens kapitel 8, §§ 62-72.

Kapitel 8

Snerydning, glatførebekæmpelse og renholdelse

§ 62. På offentlige veje og stier har vejmyndigheden pligt til

- 1) at sørge for snerydning,
- 2) at træffe foranstaltninger mod glat føre og
- 3) at sørge for renholdelse.

Stk. 2. Vejmyndigheden bestemmer snerydningens, glatførebekæmpelsens og renholdelsens omfang og rækkefølge.

Stk. 3. Vejmyndigheden kan efter forhandling med politiet bestemme, at enkelte vejstrækninger skal undtages fra pligten til snerydning eller glatførebekæmpelse.

Stk. 4. Vejmyndigheden kan bestemme, at enkelte stier skal undtages fra pligten til snerydning eller glatførebekæmpelse.

Stk. 5. På offentlige veje i landzone omfatter vejmyndighedens pligt til renholdelse alene den renholdelse, der er nødvendig af hensyn til trafiksikkerheden. Dette gælder dog ikke for parkerings- og rasteplasser og lign. i landzone eller for offentlige veje i nærmere afgrænsede områder i landzone, hvor kommunalbestyrelsen har bestemt, at de private fællesveje skal administreres efter byreglerne i §§ 25-86 i lov om private fællesveje.

Stk. 6. Vejmyndigheden kan lade de arbejder, der følger af denne bestemmelse, udføre af en anden vejmyndighed og afgive tilbud på arbejder, der er udbudt i licitation af en anden vejmyndighed.

Stk. 7. Vejmyndigheden fastsætter efter forhandling med politiet nærmere regler for vejmyndighedens gennemførelse af snerydning, glatførebekæmpelse og renholdelse. Reglerne skal offentliggøres.

Stk. 8. Transportministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte vejledende retningslinjer for snerydning og glatførebekæmpelse.

Grundejernes forpligtelser

§ 63. I byer og bymæssige områder har grundejerne altid pligt til at snerydde, glatførebekæmpe og renholde trapper til deres ejendomme.

§ 64. I byer og bymæssige områder kan vejmyndigheden efter forhandling med politiet bestemme, at grundejere, hvis ejendom grænser op til en offentlig vej eller sti, skal snerydde, glatførebekæmpe og renholde fortov og sti ud for ejendommen i overensstemmelse med bestemmelserne i §§ 66-68.

Færdselsarealer, der primært er bestemt for gående færdsel, sidestilles med fortov og sti. Gangtunneler og gangbroer betragtes ikke som fortovs- eller stiareal.

Stk. 2. En grundejer kan ved en beslutning efter stk. 1 kun pålægges at snerydde, glatførebekæmpe og renholde fortov eller sti, som ligger i ubrudt forlængelse af en adgang til ejendommen. Tilsvarende gælder, hvis pågældende ejer efter ansøgning har fået tilladelse til at etablere en adgang. En grundejer kan kun pålægges pligter efter stk. 1 for et fortov eller stiareal i en bredde af maksimalt 10 m og for det til ejendommen nærmest liggende fortovs- eller stiareal.

Stk. 3. Forpligtelser efter stk. 1 kan pålægges jernbaner og lufthavne for vejstrækninger, hvor der er adgang fra ejendommen til vejen. Hvis der alene er tale om adgange til drift af jernbane eller luftfartsanlæg, kan der kun pålægges forpligtelser på strækningen ud for adgangen med et tillæg af 10 m til hver side langs ejendommen.

Stk. 4. Beslutninger efter stk. 1 skal offentliggøres.

Stk. 5. Transportministeren kan delegere sin beslutningskompetence i henhold til stk. 1 til kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor statsvejen ligger.

§ 65. Vejmyndigheden kan efter forhandling med politiet give nærmere forskrifter for grundejernes pligt til udførelsen af snerydning, glatførebekæmpelse og renholdelse, herunder for de virkemidler, der må benyttes.

§ 66. Grundejerens snerydningspligt efter § 64 omfatter at rydde fortov eller sti for sne snarest muligt efter snefald.

Stk. 2. Grundejere har pligt til at sørge for, at pladsen omkring brandhaner, brand- og politialarmskabe og installationer til trafikregulering til enhver tid holdes ryddet for sne.

§ 67. Grundejerens forpligtelse efter § 64 til glatførebekæmpelse omfatter at træffe foranstaltninger mod glat føre snarest muligt efter førets indtræden.

§ 68. Grundejerens renholdelsespligt efter § 64 omfatter at

- 1) fjerne ukrudt og lign.,
- 2) renholde fortove eller stier, der er asfalterede, brolagte, flisebelagte eller på anden måde overfladebehandlede færdselsarealer,

- 3) fjerne affald og andet, der er særligt forurenende eller til ulempe for færdslen, og
- 4) renholde grøfter, rendestene, nedløbsriste, rørgennemløb og udløbsrender, som ligger i fortov og sti, for alt, hvad der kan hindre vandets frie løb.

Tilsyn m.v.

§ 69. Vejmyndigheden fører tilsyn med, at grundejerne overholder deres forpligtelser efter §§ 63, 64 og 66-68. Når transportministeren har delegeret sin beslutningskompetence i henhold til § 64, stk. 5, føres tilsynet dog af den relevante kommunalbestyrelse.

Stk. 2. Vejmyndigheden kan om nødvendigt lade foranstaltninger udføre for grundejerens regning, hvis grundejeren ikke overholder sine forpligtelser.

§ 70. Efterlader nogen på offentlig vej eller sti affald eller genstande, der kan være til ulempe for færdslen eller er særligt forurenende, kan vejmyndigheden eller politiet lade det efterladte fjerne for den pågældendes regning.

§ 71. Vejmyndigheden kan på ejendomme, som grænser til offentlig vej eller sti, opstille flyttelige sne-skærme eller træffe andre foranstaltninger af midlertidig karakter til forebyggelse af snedriver på vejarealeret.

Stk. 2. I landzone kan vejmyndigheden midlertidigt benytte ejendomme, som grænser til offentlig vej eller sti, for at kunne varetage sine pligter efter § 62. Hvis en vej ikke umiddelbart kan ryddes, kan vejmyndigheden etablere og afmærke en midlertidig vej over tilgrænsende arealer.

Stk. 3. Erstatning for skader, der opstår i forbindelse med foranstaltninger efter stk. 1 og 2, fastsættes af de taksationsmyndigheder, der er nævnt i §§ 105 og 106, hvis der ikke kan opnås enighed om erstatningens størrelse.

§ 72. Vejmyndigheden kan bestemme, at forpligtelser, der er pålagt grundejere efter § 64, stk. 1, helt eller delvis skal udføres ved vejmyndighedens foranstaltning for grundejernes regning. Vejmyndigheden fastsætter fordelingen af udgifterne hertil mellem grundejerne.

Stk. 2. Vejmyndigheden skal sikre, at arbejdet udføres billigst muligt ved gennemførelse af proceduren i § 137, når den udfører arbejde for ansøgers regning. Vejmyndigheden kan i dette tilfælde medregne et administrationstillæg efter § 30.

Forarbejder

Forarbejderne til vejlovens kap. 8 findes i de særlige bemærkninger til §§ 62-72 i i [L20 af 8. oktober 2014](#) til lov om offentlige veje, og specielt vedrørende § 64, stk. 2, [Transportudvalgets betænkning af 11. december 2014](#) over forslag til lov om offentlige veje m.v. og [tillæggsbetænkning af 17. december 2014](#) over forslag til lov om offentlige veje m.v., Folketingets referater fra [2. behandlingen](#) og [3. behandlingen](#) af lovforslaget, samt til transportministerens svar til Transportudvalget på [spørgsmål 18](#) og [spørgsmål 19](#).

Til dig som borger

Vejmyndigheden (kommunalbestyrelsen eller Vejdirektoratet) kan pålægge dig som ejer af en ejendom, der grænser til en offentlig vej eller en offentlig sti, pligter vedrørende snerydning, glatførebekæmpelse og renholdelse. Det gælder, hvis du ejer en ejendom, der grænser til en offentlig vej eller en offentlig sti, som ligger i byzone, sommerhusområde og et af de nærmere afgrænsede områder i landzone, hvor kommunalbestyrelsen med hjemmel i privatvejslovens § 3, stk. 2, har bestemt, at de private fællesveje skal administreres efter privatvejslovens byregler. Hvis din ejendom grænser til en offentlig vej eller en offentlig sti, der ligger i landzone, kan vejmyndigheden ikke uden videre pålægge dig pligt til at rydde fortovet eller stien langs med din ejendom.

Fastlæggelse af byzone, sommerhusområde og landzone sker på grundlag af [planlovens](#) bestemmelser. Kommunen kan oplyse nærmere herom, ligesom kommunen kan oplyse, om den pågældende vejstrækning ligger i et særligt afgrænset område i landzone, hvor de private fællesveje administreres efter byreglerne i privatvejsloven.

Du skal som grundejer sørge for at snerydde, glatførebekæmpe og renholde trapper til din ejendom. Det fremgår af vejlovens § 63. Men vejmyndigheden kan kun give dig påbud herom, hvis vejmyndigheden har truffet afgørelse efter § 64 om, at du er pålagt pligter vedrørende fortovet eller stien.

Vejmyndigheden kan efter forhandling med politiet bestemme, at ejere af ejendomme, der grænser til en offentlig vej eller en offentlig sti, skal snerydde, glatførebekæmpe og renholde fortov eller sti langs med deres ejendomme, jf. vejlovens § 64, stk. 1.

Som udgangspunkt er du som grundejer forpligtet til at rydde fortov og sti for sne snarest efter snefald, og du har pligt til at sørge for, at pladsen omkring brandhaner, brand- og politiskabe og installationer til trafikregulering til enhver tid er ryddet for sne. Det fremgår af vejlovens § 66. Med hensyn til bekæmpelse af glat føre skal du have udført dette snarest muligt efter førets indtræden, jf. § 67. Din renholdelsespligt indebærer, at ukrudt og lignende skal fjernes i fortov og sti, at fortove og stier skal renholdes, hvis de har en fast belægning, at affald og andet, der er særligt forurenende eller til ulempe for færdslen skal fjernes, og at grøfter, rendestene, nedløbsriste, rørgennemløb og udløbsrender, som ligger i fortovet eller stien, skal renholdes for alt, hvad der kan hindre vandets frie løb. Det fremgår af vejlovens § 68.

Vejmyndigheden kan ikke pålægge dig pligter til snerydning, glatførebekæmpelse eller renholdelse uden for fortovet eller stien. Du kan dog pålægges pligt til rengøring inden for hele vejens areal efter vejlovens § 70, hvis betingelserne her er opfyldt, se nedenfor.

De nærmere bestemmelser om, hvilke af disse pligter du skal udføre, hvornår de skal være udført, og eventuelt hvordan de skal udføres, offentliggøres typisk i et vinterregulativ. Det er for det meste også med henvisning til dette vinterregulativ, at vejmyndigheden meddeler de konkrete påbud til grundejerne.

Beplantning eller ukrudt

Forskellen mellem beplantning og ukrudt er, at beplantning er sået, plantet osv. ved en bevidst handling, mens ukrudt er selvsåede planter eller vildskud fra beplantning. Det afgørende er således ikke plantens art, f.eks. græs, men om det er selvsået græs i en grusrabat eller græs, som er sået eller rullet ud ved vejmyndighedens foranstaltning eller med vejmyndighedens tilladelse. Den beplantning, som vejmyndigheden har etableret, f.eks. et fortov der ligger i græs, eller den beplantning, som er etableret med vejmyndighedens tilladelse, administreres efter vejlovens § 8, stk. 1, eller § 87.

Fortov og offentlig sti

Et fortov eller en offentlig sti er i § 64, stk. 1, defineret som et færdselsareal, der primært er forbeholdt gående færdsel. Gangtunneler og gangbroer betragtes ikke som fortov eller stiareal i denne sammenhæng.

Der er ikke krav om, at fortovet eller stien fysisk skal fremtræde på en bestemt måde, f.eks. at der skal være belægning. Fortovet eller stien kan også fremtræde som et græsbeklædt areal eller som en

trampesti. Det afgørende er, at vejmyndigheden administrerer dette areal som vejens fortov eller som en offentlig sti.

Der er ikke krav om, at din ejendom skal grænse direkte til fortovet. Der er krav om, at din ejendom grænser direkte til vejens areal. Der kan således godt være et grønt bælte f.eks. et skråningsareal, på vejarealet mellem din ejendom og det fortov, som du pålægges pligter til.

Normalt anses den smalle (30 – 50 cm brede) grus- eller græsbelagte rabat mellem hækken og flise-kanten som en del af fortovet – ”primært bestemt for gående færdsel”. Det gælder dog ikke altid skille-rabatten mellem fortov og cykelsti/vognbane.

Kun fortov i ubrudt forlængelse af en adgang til den offentlige vej eller offentlige sti

Det er i vejlovens § 64, stk. 2, 1. punktum, præciseret, at du kun kan pålægges forpligtelser for det fortov eller den sti, som ligger i ubrudt forlængelse af en lovlig adgang fra din ejendom til den offentlige vej eller offentlige sti.

Dette er en ændring i forhold til de tidligere regler i [vintervedligeholdelseslovens](#) § 6, stk. 1, og dermed en ændring i forhold til de pligter, som du lovligt kan være pålagt i et vinterregulativ fastsat efter den gamle vintervedligeholdelseslovs regler. Denne ændring fremkom i forbindelse med Folketingets be-handling af lovforslaget. Derfor skal forarbejderne til denne bestemmelse ikke findes i bemærkninger-ne til § 64 i lovforslaget af 8. oktober 2014, men i [Transportudvalgets betænkning af 11. december 2014](#) og [ordførertalerne i forbindelse med 2. behandlingen](#) i Folketinget.

Reglen i vejlovens § 64, stk. 2, 1. pkt., betyder, at du kun kan pålægges pligter vedrørende fortov, hvis du har adgang ud til en offentlig vej med et fortov langs med din ejendom. Hvis der ikke er fortov langs med den side af ejendommen, hvor du har lovlig adgang, kan du ikke pålægges forpligtelser vedrø-rende fortov langs med andre sider af ejendommen.

Der skal være adgang til en offentlig vej eller offentlig sti. Hvis din hjørneejendom har adgang til en privat fællesvej og samtidig grænser til en offentlig vej eller offentlig sti, hvortil ejendommen ikke har lovlig adgang, kan du ikke pålægges pligter vedrørende den offentlige vejs fortov eller den offentlige sti.

De fortovsstrækninger, som vejmyndigheden ikke kan pålægge dig at snerydde og renholde m.v. som tilgrænsende grundejer, skal derfor fortsat vedligeholdes af vejmyndigheden, jf. vejlovens § 62, stk. 1.

Kun i 10 meters bredde

I vejlovens § 64, stk. 2, 3. punktum, videreføres den eksisterende 10 meter-regel.

Du kan kun pålægges at rydde fortovet i en bredde af 10 meter rundt om din ejendom, og det skal være de 10 meter af fortovet eller stien, som ligger nærmest ejendommen.

Denne regel har sin praktiske anvendelse ved ejendomme, der ligger ud til torve i byerne.

I forbindelse med behandlingen af lovforslaget til den nuværende vejlov har Folketinget præciseret, hvordan den eksisterende 10 meter regel skal forstås ved ejendomme, der ligger ved vejkryds. Der er tale om en præcisering af, hvordan reglen har skullet bruges og fremover skal bruges. Der henvises til

nedenstående illustrationer fra Transportudvalgets spørgsmål nr. 18 og eksemplerne i vejledningen til paradigmet for Vinter- og Renholdelsesregulativ.

Hverken vejlovens § 64 eller forarbejderne til denne bestemmelse, herunder den tidligere [vintervedligeholdelses- og renholdelseslovs](#) § 5, indeholder nærmere om, hvilke hensyn vejmyndigheden skal varetage i forbindelse med, at den pålægger de tilgrænsende grundejere at vintervedligeholde og renholde fortov og sti.

Overdragelse af sine pligter til tredjemand

Den nye vejlov indeholder ikke bestemmelser om, at vejmyndigheden skal godkende den aftale, hvorved du overfører dine pligter til vintervedligeholdelse og renholdelse til en anden fysisk person, f.eks. din nabo, eller til en entreprenør eller et vejlaug.

Der er heller ikke et krav om, at vejmyndigheden skal underrettes om disse privatretlige aftaler. Vejmyndigheden kan derfor altid rette sine krav imod dig som ejer af ejendommen.

Oplysning om klageadgang

Du kan som udgangspunkt ikke klage over vedtagelsen og offentliggørelsen af et vinterregulativ, i hvilket vejmyndigheden pålægger dig eller har pålagt dig at vintervedligeholde og renholde fortovet langs din ejendom. I almindelighed anses et vinterregulativ ikke at være en forvaltningsretlig afgørelse, men en mere generel regulering og tilkendegivelse om, hvordan vejmyndigheden vil regulere sit vejnet.¹

Du kan derimod påklage vejmyndighedens konkrete påbud meddelt med henvisning til vinterregulativet. I den forbindelse vil Vejdirektoratet som klagemyndighed kunne tage stilling til, om vejmyndigheden lovligt har kunnet bestemme, at du skal udføre det omhandlede arbejde. Der henvises til [Klage til Vejdirektoratet](#).

Til dig som sagsbehandler

I vejlovens § 62 videreføres bestemmelserne i den nu ophævede [vintervedligeholdelses- og renholdelseslovs](#) §§ 2-4 om vejmyndighedens pligter og ansvar for snerydning, glatførebekæmpelse og renholdelse af sine offentlige veje og offentlige stier.

Vejmyndigheden kan efter forhandling med politiet bestemme snerydningens, glatførebekæmpelsens og renholdelsens omfang og rækkefølge. Dette sker typisk ved, at vejmyndigheden inddeler sit vejnet i forskellige vejklasser, afhængig af vejens betydning for færdselsafviklingen m.m. Vejmyndigheden kan efter forhandling med politiet ligeledes bestemme, at enkelte vejstrækninger, herunder enkelte stier, undtages fra pligten til snerydning og glatførebekæmpelse. Se nærmere § 62, stk. 2 og 3.

Vejlovens § 62, stk. 2 og 3, hverken udvider eller indskrænker vejmyndighedens mulighed for at undtage nærmere bestemte vejstrækninger eller offentlige stier fra at blive sneryddet eller glatførebekæmpet. Det er stadig forudsat, at trafikalt betydende veje ikke kan undtages fra snerydning og glatførebekæmpelse. Det er også forudsat, at "enkelte vejstrækninger" ikke kan udgøre større dele af en kommunes offentlige vejnet, og at vejmyndighedens vurdering af, hvornår snerydning og glatførebekæmpelse kan undlades af trafikale, herunder trafiksikkerhedsmæssige, grunde, er den samme, som

¹ [2005-09-23](#) - VDs A01-D0304-22 – partbegrebet ifm. beslutninger efter vintervedligeholdelses- og renholdelseslovens § 10.

vejmyndigheden benytter ved vurdering af, om der skal træffes bestemmelser om vintervedligeholdelse på private fællesveje og private veje efter privatvejslovens bestemmelser. Varetagelse af økonomiske hensyn i forbindelse med denne prioritering af det offentlige vejnet er ikke i overensstemmelse med loven.

En kommunal vejmyndighed kan ikke kræve en højere standard på vintervedligeholdelse og renholdelse af de private fællesveje, end den har fastsat for sine tilsvarende kommuneveje, medmindre der foreligger særlige grunde med hensyn til den enkelte private fællesvej, f.eks. vigtig adgangsvej for den gående færdsel til en station, eller trafiksikker vej for gående og cyklende børn til skole m.m.

Det er en betingelse, at forhandlingen med politiet er sket, inden der fastsættes bestemmelser i et vinterregulativ. Forhandlingerne med politiet skal netop sikre, at vigtigere veje sneryddes og glatførebekæmpes, jf. [Transportministeriets skrivelse af 15. februar 1988](#).

Som udgangspunkt vil bestemmelser i et vinterregulativ om prioriteringen af vinterindsatsen og undtagelsen af enkelte vejstrækninger betyde, at vejmyndigheden ikke gøres ansvarlig for falduheld m.m. på disse strækninger. Men der findes domme, hvor vejmyndigheden er ifaldet ansvar, fordi retten ikke har ment, at vinterforanstaltningerne konkret var tilstrækkelige. Der kan henvises til dommene nedenfor; Vestre Landsret 27. februar 2015 – ikke ansvar, Østre Landsret 21. april 2011 – ansvar, Østre Landsret 27. oktober 2009 – ikke ansvar, og Østre Landsret 15. oktober 2003 – ikke ansvar.

Fjernelse af efterladte eller henkastede genstande

Bestemmelsen i vejlovens § 70 giver vejmyndigheden eller politiet ret til at fjerne efterladte eller henkastede genstande på vejen for den pågældendes regning. Det er en forudsætning, at den efterladte eller henkastede genstand er til fare for færdslen på vejen eller er særligt forurenende.

Bestemmelsen, der supplerer færdselslovens § 87, stk. 1 og 2, indeholder ikke en forudsætning om, at vejmyndigheden skal kunne bebrejde den pågældende, at genstanden ligger på vejarealet, men den forudsætter, at vejmyndigheden er i stand til at identificere, hvem der har efterladt eller henkastet genstanden. Hvis vejmyndigheden ikke ved, hvem der har efterladt eller henkastet genstanden, kan vejmyndigheden være forpligtet efter vejlovens § 62, stk. 1, eller vejlovens § 8, stk. 1, til selv at afholde udgifterne til at få fjernet genstanden.

Bestemmelsen i § 70 anvendes i praksis ofte på genstande, der tabes fra køretøjer, herunder fra anhængere, eller på brændstof, der siver ud fra køretøjet. Bestemmelsen ville også kunne anvendes på oprydning på vejen af grene og væltede træer fra naboejendommene efter en kraftig storm.

I det omfang, at det rent praktisk er muligt for den pågældende, og de trafiksikkerhedsmæssige forhold på stedet eller de miljømæssige vurderinger gør det forsvarligt, skal vejmyndigheden ved påbud give den pågældende mulighed for selv at fjerne genstanden.

Vejmyndigheden skal være opmærksom på, at en anvendelse af vejlovens § 70 er en forvaltningsretlig afgørelse, der skal træffes af vejmyndigheden. Den kan ikke overlades til, endsige meddeles af, den entreprenør, som vejmyndigheden måtte have indgået aftale med om beredskabs- og nødhjælpsindsats på sit vejnet.

Tilsyn, vejlovens § 69

Vejmyndigheden skal føre tilsyn med, at grundejerne udfører den renholdelse og vintervedligeholdelse på de offentlige vejes fortove eller på offentlige stier, som vejmyndigheden har pålagt dem efter vejlovens § 64, stk. 1.

Vejmyndigheden kan om nødvendigt lade de pålagte arbejder udføre for den forpligtigede grundejers regning, hvis denne ikke har udført de pålagte arbejder eller ikke har udført dem på en tilfredsstillende måde, jf. vejlovens § 69, stk. 2.

Vendingen "om nødvendigt" betyder, at vejmyndigheden skal give påbud til grundejeren, hvor det er muligt, eventuelt afmærke eller afspærre det pågældende færdselsareal, hvor det er trafiksikkerhedsmæssigt forsvarligt, før vejmyndigheden beslutter at udføre arbejdet på den forpligtigedes regning.

Overtagelse af udførelsen af de forpligtelser, vejmyndigheden har pålagt grundejerne

Med hjemmel i vejlovens § 72, stk. 1, kan vejmyndigheden bestemme, at den udfører arbejder, der efter vejlovens § 64 er pålagt grundejerne, for grundejernes regning.

Vejmyndigheden kan bestemme, at den kun vil udføre visse af de pålagte arbejder, f.eks. snerydning og glatførebekæmpelse – men ikke renholdelse. Vejmyndigheden kan også bestemme, at den kun vil udføre arbejderne på en del af fortovet eller stien, f.eks. kun fliserne, mens grundejerne fortsat skal udføre arbejderne på det øvrige fortovs- eller stiareal.

Vejmyndigheden fordele udgifterne til de arbejder, som den udfører på grundejerens regning, imellem grundejerne. Vejmyndigheden kan frit vælge, hvilke saglige kriterier den vil fordele efter. Vejmyndigheden kan dog ikke sagligt undlade at inddrage visse bestemte typer grundejere, f.eks. grundejere, der alene udnytter ejendommen til boligformål, mens den pålægger grundejere, der udnytter ejendommen til forretnings- og udlejningsformål i udgiftsfordelingen.

Når vejmyndigheden træffer afgørelse om, at den for grundejernes regning overtager udførelsen af arbejder, der er pålagt grundejerne, skal arbejdet udføres billigst muligt ved gennemførelse af den procedure, der er fastlagt i vejlovens § 137 om konkurrenceudsættelse. Vejmyndigheden kan i dette tilfælde beregne sig et administrationstillæg efter vejlovens § 30.

Det betyder, at der normalt skal indhentes tre tilbud på det pågældende arbejde, og at vejmyndigheden skal vælge det billigste tilbud, som er i overensstemmelse med udbuddets bestemmelser om bl.a. tid og kvalitet. Som det fremgår af kap. 4 i [bekendtgørelsen om udgiftsfordeling i kryds, vejbidrag, adgangsforhold til tankanlæg langs offentlige veje og konkurrenceudsættelse](#), kan visse arbejder være undtaget fra pligten til konkurrenceudsættelse.

Arbejder, som vejmyndigheden udfører, fordi den forpligtigede grundejer ikke har udført dem eller ikke har udført dem godt nok, skal ikke konkurrenceudsættes, jf. vejlovens § 137, stk. 2.

Hvilke hensyn?

Som udgangspunkt skal offentlige veje og offentlige stier vintervedligeholdes og renholdes. Men vejmyndigheden kan efter forhandling med politiet ud fra trafikale og trafiksikkerhedsmæssige hensyn undtage enkelte vejstrækninger eller offentlige stier helt eller delvist, jf. vejlovens § 62, stk. 2 og 3.

Det fremgår hverken af ordlyden i § 64, stk. 1, eller bestemmelsens forarbejder, hvilke hensyn vejmyndigheden skal varetage i forbindelse med beslutningen om at pålægge de tilgrænsende grundejere at snerydde, glatførebekæmpe og renholde fortov eller offentlig sti langs med deres ejendomme.

Med hensyn til formålet med vintervedligeholdelse og renholdelse må det dog antages, at vejmyndigheden først og fremmest skal afveje, om det ud fra en trafiksikkerhedsmæssig vurdering er forsvarligt at lade disse opgaver udføre af grundejerne, og om grundejerne må antages at kunne løfte denne opgave (proportionalitetsprincippet). Afgørelsen kan ikke alene være begrundet i hensynet til vejmyndighedens vinter- og renholdelsesbudget.

Det samme gælder for vejmyndighedens afgørelse efter vejlovens § 72, stk. 1. Kommunalbestyrelsen kan således ikke bestemme, at den udfører forpligtelserne for grundejernes regning alene for at varetage økonomiske eller administrative hensyn hos kommunen – f.eks. med henblik på at opnå en bedre pris på et samlet udbud af disse opgaver.

Omvendt kan vejmyndigheden varetage økonomiske eller administrative hensyn i forbindelsen med en eventuel afgrænsning af, hvilke opgaver der er opfattet af § 72-beslutningen. Vejmyndigheden kan således afgrænse bestemte delopgaver med den begrundelse, at disse er administrativt ressourcekrævende^{2,3}.

Partshøring

Principielt gælder de samme forvaltningsretlige regler ved afgørelser og påbud efter reglerne i vejloven om vintervedligeholdelse og renholdelse som for andre afgørelser.

Vejmyndigheden bør derfor varsle et påtænkt påbud, inden det egentlige påbud (afgørelsen) fremsendes til grundejeren eller den betalingsforpligtigede.

Men specielt når det drejer sig om vintervedligeholdelse kan disse bestemmelser rent praktisk være vanskelige at anvende i fuld udstrækning.

Hverken partshøringsbestemmelsen i [forvaltningslovens](#) § 19 eller de forvaltningsretlige regler om handlefrist for udførelse af påbud indeholder bestemte minimumtidsfrister. Såvel i forbindelse med partshøring som ved påbud skal parten/modtageren have en rimelig frist, dels til at sætte sig ind i partshøringen/påbuddet dels til at efterkomme det.

En grundejer må kunne forvente at der falder sne og at det bliver glat i vintermånederne. Grundejeren må derfor forventes at have forberedt sig herpå ved at have købt de fornødne redskaber og remedier eller indgået aftaler omkring udførelsen af disse opgaver. Af hensyn til de øvrige gående trafikanters sikkerhed og førlighed kan der efter omstændighederne lovligt gives meget korte frister for indsigelser eller for at udføre de påbudte handlinger. Under visse omstændigheder kan undtagelsesbestemmelserne i forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 1, 3 og 5, anvendes til at undlade en partshøring.

² [2014-02-18](#) - VDs 13-24070 – renholdelsesordning i Aabenraa midtby

³ [2008-03-27](#) BR - renholdelsesordning i Odense - om usaglig forskel og manglende partshøring

Begrundelse

Et påbud eller en afgørelse efter vejlovens regler om vintervedligeholdelse og renholdelse skal være begrundet i overensstemmelse med [forvaltningslovens](#) §§ 22 og 24 om en begrundelse og om begrundelsens indhold.

I påbuddet skal vejmyndigheden således henvise til den eller de regler, som giver vejmyndigheden ret til at påbyde den pågældende handling, ligesom vejmyndighedens skøn skal være begrundet i overensstemmelse med forvaltningslovens § 24. Vejmyndighedens afgørelse skal indeholde en forklaring på afgørelsens indhold.

Praksis

Domme

- 2015-02-27 Vestre Landsret (UfR 2015.1988V) – Ikke ansvar for fald på glat vejbane, der var glatførebekæmpet i overensstemmelse med vinterregulativet.
- 2011-04-21 Østre Landsret (UfR 2012.2489Ø) – ansvar - offentlig cykelsti – trods glatførebekæmpelse i overensstemmelse med vinterregulativ – utilstrækkelige foranstaltninger.
- [2009-10-27](#) Østre Landsret – ikke ansvar for fald – glatførebekæmpet i overensstemmelse med vinterregulativet.
- [2008-03-27](#) BR – Renholdelsesordning i Odense – om usaglig forskelsbehandling og manglende partshøring
- [2003-10-15](#) Østre Landsret – ikke ansvar for fald på glat vejbane og fortov. Lovligt undtaget. Borgere havde klaget til kommunen før faldulykke.

Ombudsmanden

- FOB 2007.363 OM – Kommunes overtagelse af grundejerforpligtelser.

Transport- og bygningsministeriet/VD

- [2015-02-19](#) – VDs 15/03298 – om "ubrudt forlængelse".
- [2015-02-03](#) – VDs 15/01947 – om "ubrudt forlængelse".
- [2015-02-03](#) – VDs 15/01488 – om at grænse til flere veje.
- [2014-02-18](#) – VDs 13/24070 – renholdelsesordning i Aabenraa midtby.
- [2005-09-23](#) – VDs A01-D0304-22 – partsbegreb i forbindelse med beslutning efter [vintervedligeholdelses- og renholdelseslovens](#) § 10 (nu vejlovens § 72).
- [1988-08-05](#) Trafikministeriets skrivelse om bl.a. adgangen til at undtage visse vejstrækninger og om forhandling med politiet.
- [1988-02-15](#) Trafikministeriet – forhandling med politiet en gyldighedsbetingelse
- [1980-02-15](#) Cirkulæreskrivelse nr. 30 om finansiering af hastighedsdæmpende foranstaltninger i opholds- og legeområder samt stillevejsområder og om vintervedligeholdelse og renholdelse i de nævnte områder. 1979-11-22 Transportministeriets skrivelse om, at grundejerens forpligtelser efter (nu vejlovens § 64) ikke ved tinglyst deklaration kan udvides til at omfatte mere end fortov og sti.

Vejregler

- Paradigme – Vinter- og Renholdelsesregulativ, drift – Vejdirektoratet
- Vejledning - Vinter- og Renholdelsesregulativ, drift – Vejdirektoratet

Illustrationer

Transportudvalget 2014-15 L20 [Bilag 15](#).

Kortmateriale vedr. spørgsmål nr. 19.

